

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1626

Garrvlvs. Expressus ex Horatio, & Theoprasto. Descriptio XLI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68724](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68724)

ὅσδε μὲν τὴν μορφὴν. Ὀλιγὸς γὰρ ἔπι νόησόν
 ποι, καὶ τῷ λογισμῷ διατύπων ποικιλο-
 τὰ λωτὰ ψυχῆς κέρασι, ἐκ ψεύδους, καὶ
 δόλου, καὶ ἔπιτορμῶν, καὶ χαροτεχνῶν συγ-
 κειμένων, ῥαδίαν, τολμηράν, παράβολον,
 φιλόφωνον ἔργασασθαι τὰ νοθήντα, καὶ
 πιδανήν, καὶ ἀξιοπίστον, καὶ ὑποκριτικὴν τὴν
 βελπίον, καὶ τῷ ὀκνηλώτατῳ τῷ βελήσεως
 ἔοικε. οὐδέ τις γὰρ τὸ πρῶτον ἐπιτυχῶν, οὐ
 ἀπὸ ἀλλοῦ δόξαν λαβὼν ὑπὲρ αὐτῆς, ὡς ἐκ πάν-
 των ἀνθρώπων χρηστότατος, καὶ ἔπι πεικτα-
 τῶν, καὶ προσέτι ἀπλοκώτατος τε, καὶ ἀφελέ-
 τῶν.

tatione efforma quam maximè variam inge-
 nij temperaturam, indolemque ex mendacio,
 dolis, periurijs, maleficijs confusam, promp-
 tam, audacem, versatilem, & ad efficiendum,
 quæ cogitasset nullum refugientem laborem,
 appositam ad persuadendum, cuique facile
 fides habenda videretur: tum quæ nūrè simi-
 laret, optima quæque ea, quæ à mente essent
 diuersissima præ se ferret: primum igitur ne-
 mo cum illo congressus est, qui non hac cum
 opinione discesserit: vt cum mortalium om-
 nium optimum, æquissimumque, præ-
 terea simplicissimum, minime-
 que fallacem existi-
 maret.

GARRVLVS.

Expressus ex Horatio, & Theophrasto.

Descriptio XLI.

DEambulabam nuper in via sacra, vt mos
 est meus, nescio quid poëticarum nugarum
 meditans; certè totus in ijs hærebam
 acerrima mentis cogitatione defixus; oc-
 currit aliquis, quem vix ego de facie
 noueram, & apprehensam manu, heus, inquit,
 dulcissimum caput, vt vales bene, inquam, ac-
 suauiter, & te vicissim saluere iubeo: ego viã
 inire, & ille me callidè insectari, quasi subti-
 muisset, ne euaderem: Tandem occupo, & vt
 nauiter videbam impudentem, nūquid vellet?
 rogo. Tum ille, Videris, inquit, amicos non
 nosse, at ego, si nescis, eruditus homo sum:
 Non mora cœpit, postquam incaluit,
 de poësi garrere, quicquid in buccam, supe-
 rioris ætatis heroes commemorare, de
 prauitate temporum queri, ingenia detere-
 re. Ego interim expectans donec finiret,
 modò currebam ocyus, modò consistebam,
 modò seruo, nescio quid in aurem insu-
 rrabam, vt me negotium habere conijec-
 ret, & iam præ tædio totus sudore persutus,
 mecum tacitè fœlices Bolanos prædicabam,
 quos ferreo cerebro natura finxisset; at fatuus
 nihil de garrulitate remittens, mihi narrabat,
 quod superiori nocte somniauerat, & tum
 quæcunque in cœna sibi fuerant apposita,

omnia sigillatim recensēbat, tum frumenta
 in foro vili venisse pretio, peregrinos esse
 in hac vrbē quamplurimos, se agrum in se-
 quentem annum esse culturum, & cum adhuc
 nihil responderem, imò, ne reniderem qui-
 dem; video, inquit, te defatigatum, & de dif-
 cessu cogitantem, sed nihil agis, te enim vs-
 que detinebo, & quocunque ieris, sequar: ag-
 quo te pedes? hic ego, nihil opus est te
 vexari; ægrotum inuito, via transferrina ad
 hortos vsque Cæsaris, hominem tibi ignotū.
 Esto, inquit, non sum valdè occupatus, & mi-
 nimè piger, libet te, quando semel cœpi-
 mus, comitari. Adhuc auriculas demisi, vt
 solent *iniqua mentis aelli*, quoties vector gra-
 uius dorso pondus ingerit. Incipit denuò gar-
 rulus, quasi nihil antea dixisset. Si bene me
 noui, inquit, non viscos, aut Varios pluris
 facies. Quis me versus, aut plures, aut citi-
 us scribit? quis palæstram æam lubricus expedit?
 quis perniciosus currit? quis suauiter cantil-
 lat? Interpellandi hic locus oportunus vide-
 batur, habes, inquam, parentes, aut cognatos,
 qui te saluum velint? neminem, inquit,
 omnes extuli, & sepeliui: ô fortunatos, in-
 quam, persee quando cœpisti, solus, vt vides,
 resto, quæ te hodie tua garrulitate inactabis.

Etcum

Ereniam si Sabella anus vera prædixit, neque mihi gladius hostilis, neque dolor lateris, neque tussis, aut podagra, sed lingua garruli est peritimescenda, idcirco bene monebat prudens saga, ut cum primum ab ephæbis excessissem, garrulos quam diligenter declinarem. Veneramus ad Vestæ, sub horam nonam, sensim extrabescere iam Sole: & hic forte citatus vadimonio; aut respondere debebat, aut causa cadere. Tum me hilariter inuens, comoda, inquit, operam litiganti, & tantisper ades, dum citatus respondeo: Moriar ego, respondi, si iam præ lassitudine stare valco, aut si vllam iuris ciuiliis partem noui: deinde ægrotus amicus quando à me conuenietur? at vir bonus; hæreo, inquit, & inter sacrum, saxumque (quod aiunt) sto, tunc, an rem meam relinquere debeam: sed quicquid est, sequeris. Miserum me (mecum aiebam) ad quam aurium lanienam veni: cum ille protrahit me frustra reluctantem.

INEPTVS.

Descriptio XLII.

Expressus
ex Theophr.
& stylo
pictori.

Homo est, si quisquam alius, ineptus, qui rempus, quod postulet, nunquam videt: aut plura loquitur, aut se ostentat, aut eorum quibuscum est: vel dignitatis, vel commodi rationem non habet: in omni denique genere inconcinuus est, & multus. Amicum licet videat occupatissimum, de nugis interpellare non veretur, æstu, febrilique iactatum inuisens, futili garrulitate perstreptit, omnibus inuisus: Eos qui è longinquo itinere recentes adueniunt, & languent de via; ad deambulandum secum inuitat, & cum iam præ tædio, & lassitudine stare non possit: quærit numquid iucunda sit deambulatio, mox inter suos familiares, de sua vxore, aut seruis intempestiue loquitur, & rem aliquam orsus à capite exponit, veterem putà cantilenam, quam omnes ceteris audierunt, ab ovo tamen, vsque ad mala citare non desinit, ceteris ad hæc nauseantibus solus ineptissime ridet, & sibi plaudit, quasi inuenierit, quod pueri in faba. Idem in officiorum minutis semper multus, quæ maioris momenti sunt negligit: arreptas de triuijs sæcietas omnino frigidas ludibundus in amicos intorquet, & gratificari putans in-

terim lædit, atque in eo sibi magnopere commis esse videtur, & viuanus. Modo saltare iubet sobrios, modo mercibus iam venditis adducit emptorem, qui pluris emat: modo venit ad testimonium dicendum, cum iam litis dirempta est, modo etiam amico mortuo festinans, & anhelans accersit medicum. Quid quod facilis in omnibus, ea in se recipit, quibus prestandis minimè par sit, & si forte queratur de via, præibo, inquit, præibo: mox dux sit itineris, cuius exitum cum inuenire non possit, merito præbet se deridendum. Ad hæc curiosè de exercitu, vectigalibus, iudicijs, sciscitatur à magistratu: & poetis quærit, quonominè Cyclopi canes appellarentur: miraturque ab Homero prætermisum. Quid si vxor obierit, intempestiuos eiufatus edit, & in cippo sepulchri auos, abauos, tritauos, totamque genealogiam curat inferibi, addens insuper. *vixi.*

STVPIDVS.

Descriptio XLIII.

Stupidus eiusmodi est, qui cum ad quatuor *Ex Theophr.* vsque numerauit, incipit mente confundi, *Ec.* & cum diu calculos in omnem partem versauit, rationesque perauit, rogat ab eo, qui sibi affidet, de ea re minimè cogitans, dic obsecro, summa quanta est: ac si fortè litem intentauit aliquis, vbi ad eum diem ventum, quo disceptari causa debet, eius oblitus in agrum proficiscitur. Vxore nuper mortua rogat, cur *Horatior* non veniat ad prandium, & eam per seruum *tu. caseratris* bet accersiri, at illo dicente dominam vixisse: *buius* non inquit memineram: idem pileum, quem *Claudij* habet in capite, zonam, qua cinctus est sæpè *Imperat.* quæritat, & non inueniens, furto sibi surrepta *metropolit.* fuisse querit. *de al.*

Quid cum aliquis ex familiaribus diem obiisse nuntiatur: non credo inquit, de obitu ad me scripsisset, qui mihi semper fuit de intimis: si tamen mortuus sit, bene illi verat. Nec satis, debitas sibi pecunias recipiens, testes adhibet, ad cautionem: cum puero iurgatur: quod cucumeros hyeme non emerit: pratum si à talpis infestetur, pauimento sterni iubet: Canum, si rinxerint,

vixi.